

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Literatura pomorska		8.0.13389	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Historii Literatury Polskiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Etnofilologia kaszubska	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Bartosz Dąbrowski; mgr Eliza Perkowska; dr Janusz Mosakowski; mgr Iga Frąckiewicz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Konwersatorium		30 godz. - udział w zajęciach	
Sposób realizacji zajęć		30 godz. - przygotowanie do zajęć (w tym opracowanie tematu w formie referatu lub sprawozdania z lektury)	
zajęcia w sali dydaktycznej		15 godz. - przygotowanie do kolokwium	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS	
Konwersatorium: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza tekstów z dyskusją - Praca w grupach - Sprawozdanie z lektury, referat 		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		kolokwium - 70%	
		praca na zajęciach (w tym zaprezentowanie ustalonego tematu, np. w formie sprawozdania z lektury lub referatu) - 30%	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
zakładany efekt uczenia się	Czynny udział w zajęciach	Kolokwium	Sprawozdanie z lektury / referat
		Wiedza	
K_W06	+	+	+
K_W13	+	+	+
		Umiejętności	
K_U03	+	+	+
K_U08			+
		Kompetencje społeczne	
K_K10	+	+	+
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			

brak

B. Wymagania wstępne

Znajomość literatury polskiej i podstawowej terminologii teoretycznoliterackiej (zakres podstawowy matury z języka polskiego).

Cele kształcenia

Nadrzędnym celem przedmiotu jest wprowadzenie studentów w specyfikę prozy regionalnej poprzez zapoznanie ich z kanonem tekstów literatury pomorskiej oraz wskazanie na jej pograniczny i wieloetniczny charakter. Przedmiot ukazuje historyczny i kulturowy proces wytwarzania pojęcia regionu Pomorza i tożsamości pomorskiej, przy jednoczesnym podkreśleniu pewnych stałych wartości, wynikających z długiego trwania tradycji etnicznych i wspólnot pamięci.

Wykształcenie świadomości nowych możliwości interpretacyjnych, wynikających z usytuowania dzieła literackiego w nowych kontekstach.

Umowność, względność historyczna i kulturowa pojęcia „kanonu literackiego” i „tożsamości regionalnej”. Ponadczasowość, trwałość pewnych wartości jako postulat „regionu jako wspólnoty wyobrażonej”.

Treści programowe

Literatura kaszubska w języku polskim. Literatura polska Pomorza – od dwudziestolecia międzywojennego po współczesność. Badania kulturowe. Etnopoetyka. Etniczność a literatura. Nowy regionalizm i zwrot topograficzny w badaniach literackich. Metodologie badań tekstów folkloru: mitologiczna, strukturalna, semiotyczna, psychoanalityczna, oralnoformuliczna, hermeneutyczna. Oralność i piśmienność. Folklor a literatura popularna. Literatura w perspektywie diachronicznej (gatunki literackie, gatunki folkloru). Intertekstualność i problematyka korespondencji sztuk. Literaturoznawstwo i komparatystyka.

Wykaz literatury

Każdorazowo na początku semestru prowadzący weryfikuje bądź ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu.

Marek Adamkiewicz, Oblężenie, Gdańsk 2013.

Lech Bądkowski, Sygnet Świętopełka, Gdańsk 1976.

Lech Bądkowski, Odwrócona kotwica, Wrocław 1976 (Gdańsk 1998; Gdańsk 2005)

Lech Bądkowski, Młody książę, Gdańsk 1980.

Lech Bądkowski, Połow nadziei, Gdańsk 1957 (lub Gdańsk 2012).

Stefan Chwin, Hanemann, Gdańsk 2000.

Stefan Chwin, Krótka historia pewnego żartu, Gdańsk 2001.

Tadeusz Dąbrowski, Czarny kwadrat, Kraków 2009

Jan Drzeżdżon, Baśnie, Gdańsk 2012 (wydanie dwujęzyczne).

Jan Drzeżdżon, Twarz Smętka, Gdańsk 1993.

Jan Drzeżdżon, Oczy diabła, Gdańsk 1976.

Stanisław Esden-Tempski, Kundel, Warszawa 1999.

Bolesław Fac, Aureola, czyli powrót do Wrzeszcza, Gdańsk 1999.

Andrzej Mestwin Fac, Elegie Gdańskie, Gdańsk 2012.

Franciszek Fenikowski, Okręt w herbie. Legendy gdańskie, Gdańsk 1958 (lub inne wydania).

Franciszek Fenikowski, Zapadły zamek, Gdańsk 1956.

Franciszek Fenikowski, Długie morze, Gdańsk 1958.

Stefan Grabiński, Klasztor i morze, Warszawa 1957.

Gunther Grass, Psie lata, Warszawa 1976.

Gunther Grass, Blaszyński bębnek, Warszawa 1990.

Gunther Grass, Idąc rakiem, Warszawa 2013.

Paweł Huelle, Opowiadania na czas przeprowadzki, Gdańsk 1991.

Paweł Huelle, Śpiewaj ogrody, Kraków 2014.

Inga Iwasów, Bambino, Warszawa 2008.

Stanisław Janke, Żółty kamień, Gdańsk 1998.

Aleksander Jurewicz, Lida, Kraków 1991.

Paweł Konnak, Karnawał profuzji, Warszawa 2013.

Aleksander Majkowski, Życie i przygody Remusa, Gdańsk 1964 (Gdańsk 1966, Gdańsk 1995 – wydanie dwujęzyczne; Gdańsk 1997; Gdańsk 2003).

Augustyn Necel, Krwawy sztorm, Gdańsk 1985.

Anna Łajming, Dzieciństwo, Gdańsk 1976.

Anna Łajming, Młodość, Gdańsk 1984.

Władysław Łęga, Legendy Pomorza, Gdańsk 1958.

Daniel Odija, Kronika umarłych, Kraków 2010.

Róża Ostrowska, Wyspa, Gdańsk 1960 (lub inne wydania).

Jerzy Samp, Gdańsk w baśniowej szacie, Gdańsk 2012.

Jerzy Samp, Mitopeje pobrzeża Bałtyku, Gdańsk 2009.

Franciszek Sędzicki, Baśnie kaszubskie, Gdańsk 1957.

Tadeusz Peiper, Gdynia, [w:] tegoż, Pisma wybrane, Warszawa 1979.

Jan Piepka, Hanesk, Gdańsk 1958.
 Barbara Piórkowska, Szklanka na pająki, Gdańsk 2009.
 W krainie Gryfitów. Podania, legedny, baśnie Pomorza Zachodniego, pod red. Stanisława Świrko, Poznań 1986.
 Wojciech Wencel, Oda na dzień św. Cecylii, Gdańsk 1997.
 Jarosław Zalesiński, Wiersze ponowne, Gdańsk 2012.
 Brunon Zwarra, W gdańskiej twierdzy, Gdańsk 2003.
 Brunon Zwarra, Wspomnienia gdańskiego bówki, Gdańsk 1999.
 Zbigniew Żakiewicz, Ciotuleńka, Gdańsk 1986.
 Stefan Żeromski, Wiatr od morza, Warszawa 1970 (lub dowolne wydania).

Opracowania (wybrane):

L.M. Bartelski, Polscy pisarze współcześni 1939–1991. Leksykon, Warszawa 1995.
 T. Bolduan, Nie dali się złamać. Spojrzenie na ruch kaszubski 1939–1995, Gdańsk 1996.
 T. Bolduan, Nowy bedeker kaszubski, Gdańsk 1997, 2002.
 J. Borzyszkowski (opr.), Pro Memoria. Lech Bądkowski (1920–1984), Gdańsk 2004.
 Duć-Fajfer H., Etniczność a literatura, [w:] Kulturowa teoria literatury, red. M.P. Markowski, R. Nycz, Kraków 2006.
 Anna Flisikowska, Gdańsk literacki – od kontrolowanego do wolnego słowa (1945-2005), Gdańsk 2010.
 Folklor w badaniach współczesnych, red. A. Miancki, A. Osińska i L. Podziewska, Toruń 2005 [wybrane artykuły].
 Gdańsk w literaturze. T.1 i T.2, Gdańsk 2008.
 Kaszubi w PRL, Gdańsk 2007.
 J. Kotlica, Lech Bądkowski – rzecznik Rzeczypospolitej, Pelplin–Gdynia 2001.
 Kowalski P., Współczesny folklor i folklorystyka. O przedmiocie poznania w dzisiejszych badaniach folklorystycznych, „Literatura Ludowa” 1990, nr 1-6.
 A. Nowaczewski, Trzy miasta, trzy pokolenia, Gdańsk 2006.
 Nowe konteksty badań folklorystycznych, red. nauk. J. Hajduk-Nijakowska, T. Smolińska, Wrocław 2011 [wybrane artykuły].
 Nowy regionalizm w badaniach literackich: badawczy rekonesans i zarys perspektyw, red. M. Mikołajczak, E. Rybicka, Kraków 2012 [wybrane artykuły].
 Literatura kaszubska. W nauce, edukacji, życiu publicznym, red. Z. Zielonka, Gdańsk 2007
 P.O. Loew, Gdańsk między mitami, Olsztyn 2006.
 P.O. Loew, Gdańsk. Przewodnik literacki, Gdańsk 2014.
 P.O. Loew, Gdańsk i jego przeszłość, Gdańsk 2012.
 C. Obracht-Prondzyński, Zjednoczeni w idei. Pięćdziesiąt lat działalności Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego (1956–2006), Gdańsk 2006.
 Ong W.J., Oralność i piśmienność. Słowo poddane technologii, Lublin 1992.
 Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego, t. 1, Gdańsk 1996.
 P. Pizuński, 100 Gdańszczan znanych i godnych poznania, Skarszewy 1997.
 Panas W., O pograniczu etnicznym w badaniach literackich, [w:] Wiedza o literaturze i edukacja. Księga referatów Zjazdu Polonistów, red. T. Michałowska, Z. Golińska, Z. Jarosiński, Warszawa 1996.
 Pro Memoria. Anna Łajming 1904-2003, pod red. Józefa Borzyszkowskiego, Gdańsk 2004.
 Zapisane i ocalone. Twórczość Literacka Anny Łajming, pod red. Adeli Kuik-Kalinowskiej, Słupsk 2016.
 Wójcicka M., Dawno to temu, już bardzo dawno... Formuły ramowe w tekstach polskiej prozy ludowej, Lublin 2010.
 P. Zbiński, Na własny rachunek. Rzecz o Lechu Bądkowskim, Gdańsk 2004.
 Ziemia K., Projekt komparatystyki wewnętrznej, [w:] Polonistyka w przebudowie. Literaturoznawstwo – wiedza o języku – wiedza o kulturze – edukacja, Kraków 2005.

Kierunkowe efekty uczenia się K_W06, K_W13 K_U03, K_U08 K_K10	Wiedza Student: <ul style="list-style-type: none"> • ma podstawową wiedzę z zakresu literatury pomorskiej zorientowaną na praktyczne wykorzystanie w pracy nauczyciela lub pracownika instytucji kultury (K_W06), • orientuje się we współczesnym życiu literackim na Pomorzu (K_W13). Umiejętności Student: <ul style="list-style-type: none"> • ma podstawowe umiejętności badawcze niezbędne do ukierunkowanej analizy zjawisk literackich w kontekście literatury tworzonej na Pomorzu i dotyczącej Pomorza (K_U03), • potrafi napisać sprawozdanie z lektury, referat (K_U08). Kompetencje społeczne (postawy) Student: <ul style="list-style-type: none"> • jest na bieżąco z najważniejszymi tendencjami w literaturze pomorskiej (K_K10).
Kontakt	

bartosz.dabrowski@ug.edu.pl